

Tomer Dvorah

Chapitre 1

האדם ראוי שיתדמה לקונו ואז יהיה בסוד הצורה העליונה צלם ודמות, שאלו ידומה בגופו ולא בפעולות הרי הוא מכזיב הצורה ויאמרו עליו צורה נאה ומעשים כעורים. שהרי עיקר הצלם והדמות העליון הן פעולותיו, ומה יועיל לו היותו כצורה העליונה דמות תבנית אבריו ובפעולות לא יתדמה לקונו. לפיכך ראוי שיתדמה אל פעולות הכתר שהן י"ג מדות של רחמים עליונות. ורמוזות בסוד הפסוקים (מיכה ז, יח-כ) מי אל כמוך. ישוב ירחמנו. תתן אמת. א"כ ראוי שתמצאנה בו י"ג מדות אלו.

ועכשיו נפרש אותן הפעולות י"ג שראוי שתהיינה בו:

הא' - מי אל כמוך

מורה על היות הקב"ה מלך נעלב, סובל עלבון מה שלא יכילהו רעיון. הרי אין דבר נסתר מהשגחתו בלי ספק, ועוד אין רגע שלא יהיה האדם נזון ומתקיים מכח עליון השופע עליו, והרי תמצא שמעולם לא חטא אדם נגדו שלא יהיה הוא באותו הרגע ממש שופע שפע קיומו ותנועת אבריו, עם היות שהאדם חוטא בכח ההוא לא מנעו ממנו כלל אלא סובל הקב"ה עלבון כזה להיות משפיע בו כח תנועות אבריו, והוא מוציא אותו כח באותו רגע בחטא ועון ומכעיס והקב"ה סובל. ולא תאמר שאינו יכול למנוע ממנו הטוב ההוא ח"ו שהרי בכחו ברגע כמימרא ליבש ידיו ורגליו כעין שעשה לירבעם, ועכ"ז שהכח בידו להחזיר הכח הנשפע ההוא והיה לו לומר כיון שאתה חוטא

Lois & Récits de ROCH HACHANA & YOM KIPPOUR

Comprendre le sens et appliquer les lois des "jours redoutables", du mois d'Eloul à Yom Kippour en passant par Roch Hachana. Pour mériter une bonne année !

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

נגדי תחטא בשלך לא בשלי, לא מפני זה מנע טובו מן האדם
אלא סבל עלבון, והשפיע הכח והטיב לאדם טובו. הרי זה
עלבון וסבלנות מה שלא יסופר ועל זה קוראים מלאכי השרת
להקב"ה מלך עלוב והיינו אומרו מי אל כמוך, אתה אל בעל
חסד המטיב, אל בעל כח לינקם ולאסוף את שלך, ועכ"ז אתה
סובל ונעלב עד ישוב בתשובה. הרי זו מדה שצריך האדם
להתנהג בה רצוני הסבלנות וכן היותו נעלב אפילו למדרגה זו
ועכ"ז לא יאסוף טובתו מן המקבל:

הב' - נושא עון

והרי זה גדול מהקודם שהרי לא יעשה האדם עון שלא יברא
משחית כדתנן העובר עבירה אחת קונה לו קטיגור אחד והרי
אותו קטיגור עומד לפני הקב"ה ואומר פלוני עשאני, ואין בריה
מתקיימת בעולם אלא בשפעו של הקב"ה והרי המשחית הזה
עומד לפניו ובמה מתקיים, הדין נותן שיאמר הקב"ה איני זן
משחיתים ילך אצל מי שעשאו ויתפרנס ממנו והיה המשחית
יורד מיד ונוטל נשמתו או כורתו או נענש עליו כפי עונשו עד
שיתבטל המשחית ההוא, ואין הקב"ה עושה כן אלא נושא
וסובל העון וכמו שהוא זן העולם כולו זן ומפרנס המשחית הזה
עד שיהיה אחד משלשה דברים, או שישוב החוטא בתשובה
ויכלהו ויבטלהו בסגופיו, או יבטלהו שופט צדק ביסורים
ומיתה, או ילך בגיהנם ושם יפרע חובו. והיינו שאמר קין גדול
עוני מנשוא ופירשו חז"ל כל העולם כולו אתה סובל ירצה זן
ומפרנס, ועוני כבד שאין אתה יכול לסובלו פירוש לפרנסו עד
שאשוב ואתקן, א"כ הרי זה מדת סבלנות גדולה שיזון ומפרנס
בריה רעה שברא החוטא עד שישוב.

ילמוד האדם כמה צריך שיהיה סבלן לסבול עול חבירו ורעותיו
שהריע עד שיעור כזה שעדיין רעתו קיימת, שחטא נגדו והוא
יסבול עד יתקן חבירו או עד שיתבטל מאליו וכיוצא:

Lois & Récits de ROCH HACHANA & YOM KIPPOUR

Comprendre le sens et appliquer les lois des "jours redoutables", du mois d'Eloul à Yom Kippour en passant par Roch Hachana. Pour mériter une bonne année !

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

הג' - ועובר על פשע

זו מדה גדולה שהרי אין המחילה ע"י שליח אלא על ידו ממש של הקב"ה כדכתיב (תהלים קל, ד) כי עמך הסליחה וגו' ומה היא הסליחה שהוא רוחץ העון כדכתיב (ישעיה, י) אם רחץ ה' את צואת בנות ציון וגו' וכן כתיב (יחזקאל לז), וזרקתי עליכם מים טהורים וגו' והיינו ועובר על פשע שולח מימי רחיצה ועובד ורוחץ הפשע.

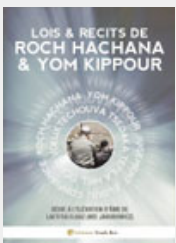
והנה ממש כדמות זה צריך להיות האדם שלא יאמר וכי אני מתקן מה שפלוגי חטא או השחית, לא יאמר כך שהרי האדם חוטא והקב"ה בעצמו שלא ע"י שליח מתקן את מעוותו ורוחץ צואת עונו.

ומכאן יתבייש האדם לשוב לחטוא שהרי המלך בעצמו רוחץ לכלוך בגדיו:

הד' - לשארית נחלתו

הנה הקב"ה מתנהג עם ישראל בדרך זה לומר מה אעשה לישראל והם קרובי שאר בשר יש לי עמהם שהם בת זוג להקב"ה וקורא לה בתי, אחותי, אמי. כדפירשו ז"ל וכתיב ישראל עם קרובו ממש קורבה יש לו עמהם ובניו הם. והיינו לשארית נחלתו לשון שאר בשר וסוף סוף הם נחלתו. ומה אומר, אם אענישם הרי הכאב עלי כדכתיב (ישעיה סג, ט) בכל צרתם לו צר. כתיב באלף לומר שצערם מגיע לפלא העליון וכ"ש לדו פרצופין שבהן עיקר ההנהגה וקרינן ב'ואו' לו צר. וכתיב (שופטים י, טז) ותקצר נפשו בעמל ישראל לפי שאינו סובל צערם וקלונם מפני שהם שארית נחלתו.

כך האדם עם חבירו כל ישראל הם שאר בשר אלו עם אלו, מפני שהנשמות כלולות יחד יש בזה חלק זה ובזה חלק זה,

Lois & Récits de ROCH HACHANA & YOM KIPPOUR

Comprendre le sens et appliquer les lois des "jours redoutables", du mois d'Eloul à Yom Kippour en passant par Roch Hachana. Pour mériter une bonne année !

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

ולכך אינו דומה מרובים העושים את המצוות [למועטים
העושים את התורה], וכ"ז מפני כללותם, ולכך פי' רז"ל על
הנמנה מעשרה ראשונים בבה"כ אפי' מאה באים אחריו מקבל
שכר כנגד כלם מאה ממש כמשמעו מפני שהעשרה הם
כלולים אלו באלו הרי הם י' פעמים י' מאה וכל אחד מהם כלול
ממאה א"כ אפי' יבואו מאה הוא יש לו שכר מאה, וכן מטעם זה
ישראל ערבים זה לזה מפני שממש יש בכל אחד חלק אחד
מחבירו וכשחוטא הא' פוגם את עצמו ופוגם חלק אשר לחברו
בו, נמצא מצר החלק ההוא חבירו ערב עדיו. א"כ הם שאר זה
עם זה ולכך ראוי לאדם להיותו חפץ בטובתו של חבירו ועינו
טובה על טובת חבירו וכבודו יהיה חביב עליו כשלו שהרי הוא
הוא ממש, ומטעם זה נצטוינו (ויקרא יט, יח) ואהבת לרעך
כמוך וראוי שירצה בכשרות חברו ולא ידבר בגנותו כלל ולא
ירצה בו כדרך שאין הקב"ה רוצה בגנותנו ולא בצערנו מטעם
הקורבה, אף הוא לא ירצה בגנות חברו ולא בצערו ולא
בקלקולו וירע לו ממנו כאלו הוא ממש היה שרוי באותו צער או
באותו טובה:

הה' - לא החזיק לעד אפו
זו מדה אחרת, שאפילו שהאדם מחזיק בחטא, אין הקב"ה
מחזיק אף, ואם מחזיק לא לעד אלא יבטל כעסו אפילו שלא
ישוב האדם, כמו שמצינו בימי ירבעם בן יואש, שהחזיר הקב"ה
גבול ישראל, והם היו עובדים עגלים, ורחם עליהם ולא שבו,
א"כ למה רחם? בשביל מדה זו שלא החזיק לעד אפו, אדרבא
מחליש אפו, עם היות שעדיין החטא קיים, אינו מעניש אלא
מצפה ומרחם אולי ישובו, והיינו (ישעיהו נז טז): "כי לא לנצח
אריב ולא לעולם אטור" אלא הקב"ה מתנהג ברבות ובקשות
הכל לטובת ישראל.

וזו מדה ראויה לאדם להתנהג בה על חבירו, אפילו שהוא

Lois & Récits de ROCH HACHANA & YOM KIPPOUR

Comprendre le sens et appliquer les lois des "jours redoutables", du mois d'Eloul à Yom Kippour en passant par Roch Hachana. Pour mériter une bonne année !

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

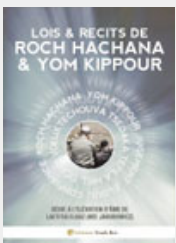

רשאי להוכיח ביסורים את חברו או את בניו והם מתיסרים לא מפני זה ירבה תוכחתו, ולא יחזיק כעסו אפילו שכעס, אלא יבטלנו ולא יחזיק לעד אפו, גם אם אף הוא המותר לאדם, כעין שפי' כי תראה חמור שונאך וגו', ופי' מה היא השנאה הזאת שראה אותו עובר עבירה והוא יחיד אינו יכול להעיד, ושונא אותו על דבר עבירה, ואפילו הכי אמרה תורה עזוב תעזוב עמו שבוק ית דבלבך, אלא מצוה לקרב אותו באהבה אולי יועיל בדרך זו, והיינו ממש מדה זו לא החזיק לעד אפו:

הו' - כי חפץ חסד הוא

הלא כבר פירשנו במקומו שיש בהיכל ידוע מלאכים ממונים לקבל גמילות חסד שאדם עושה בעולם הזה, וכאשר מדת הדין מקטרגת על ישראל, מיד אותם המלאכים מראים החסד ההוא והקב"ה מרחם על ישראל מפני שהוא חפץ בחסד, ועם היות שהם חייבים אם הם גומלים חסד זה לזה - מרחם עליהם, וכמו שהיה בזמן החרבן שנאמר לגבריאלי (יחזקאל י, ב) בא אל בינות לגלגל וגו' כי הוא שר הדין והגבורה ונתן לו רשות לקבל כחות הדין בינות לגלגל מתחת לכרובים מאש המזבח דהיינו דין גבורת המלכות והיה הדין מתחזק עד שבקש לכלות את הכל לקעקע ביצתן של ישראל מפני שנתחייבו כליה וכתוב (שם, ח) וירא לכרובים תבנית יד אדם תחת כנפיהם והיינו שאמר הקב"ה לגבריאלי הם גומלים חסדים אלו עם אלו ואף אם הם חייבים נצולו והיה להם שארית. והטעם מפני מדה זו כי חפץ חסד הוא רוצה במה שישראל גומלים חסד ואותו צד מזכיר להם עם היות שאינם כשרים בצד אחר.

א"כ במדה זו ראוי לאדם להתנהג אף אם ראה שאדם עושה לו רע ומכעיסו אם יש בו צד טובה שמטיב לאחרים או מדה טובה שמתנהג כשורה יספיק לו צד זה לבטל כעסו מעליו וירצה לבו עמו ויחפוץ חסד ויאמר די לי בטובה זו שיש לו וכ"ש באשתו

Lois & Récits de ROCH HACHANA & YOM KIPPOUR

Comprendre le sens et appliquer les lois des "jours redoutables", du mois d'Eloul à Yom Kippour en passant par Roch Hachana. Pour mériter une bonne année !

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

כדפירשו רז"ל (יבמות סג, א) דיינו שמגדלות את בנינו ומצילות אותנו מן החטא, כך יאמר על כל אדם די לי בטובה פלונית שעשה לי או שעשה עם פלוני או מדה טובה פלונית שיש לו יהיה חפץ חסד:

הז' - ישוב ירחמנו

הנה אין הקב"ה מתנהג כמדת בשר ודם שאם הכעיסו חברו כשהוא מתרצה עמו מתרצה מעט לא כאהבה הקודמת. אבל אם חטא אדם ועשה תשובה, מעלתו יותר גדולה עם הקב"ה, והיינו (ברכות לד:) "במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולין לעמוד". והטעם כדפירשו בפרק הבונה (לפנינו הוא במנחות כט:) בענין ה' למה היא עשויה כאכסדרא שכל הרוצה לצאת מעולמו יצא, פירוש העולם נברא בה' והקב"ה ברא העולם פתוח לצד הרע והחטא לרוחה אין צד שאין חומר ויצה"ר ופגם כמין אכסדרא, אינו בעל גדרים אלא פרצה גדולה פרוצה לצד הרע לצד מטה כל מי שירצה לצאת מעולמו כמה פתחין לו לא יפנה לצד שלא ימצא צד חטא ועון ליכנס אל החצונים, והיא פתוחה מלמעלה שאם ישוב יקבלוהו. והקשו ולהדרוהו בהאי, לא מסתייעה מילתא, רצו בזה שהשב בתשובה לא יספיק לו שיהיה נגדר בעון כגדר הצדיקים מפני שהצדיקים שלא חטאו גדר מעט יספיק אליהם אמנם החוטא שחטא ושב לא יספיק לו גדר מעט אלא צריך להגדיר עצמו כמה גדרים קשים מפני שאותו הגדר המעט כבר נפרץ פעם אחת אם יתקרב שם בקל יפתהו יצרו אלא צריך להתרחק הרחק גדול מאד, ולזה לא יכנס דרך פתח האכסדרה שהפרצה שם אלא יתעלה ויכנס דרך פתח צר ויעשה כמה צרות וסגופים לעצמו ויסתום הפרצות. ומטעם זה במקום שבעלי תשובה עומדים וכו' מפני שלא נכנסו דרך פתח הצדיקים כדי שיהיו עם הצדיקים, אלא נצטערו ועלו דרך פתח העליון וסגפו עצמן ונבדלו מן החטא יותר ויותר מן

Lois & Récits de ROCH HACHANA & YOM KIPPOUR

Comprendre le sens et appliquer les lois des "jours redoutables", du mois d'Eloul à Yom Kippour en passant par Roch Hachana. Pour mériter une bonne année !

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

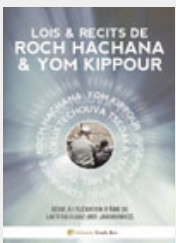

הצדיקים לכך עלו ועמדו במדרגה ה' היכל חמישי שבגן עדן דהיינו גג ה"ה"א וצדיקים בפתח ההיא בכניסת האכסדרא ולזה כאשר האדם יעשה תשובה דהיינו תשוב ה' אל מקומה, ויחזיר הקב"ה שכינתו עליו אינו שב כאהבה הראשונה בלבד, אלא יותר ויותר. והיינו ישוב ירחמנו שיוסיף רחמים לישראל ויתקנם ויקרבם יותר.

וכך האדם צריך להתנהג עם חבירו לא יהיה נוטר איבה מהכעס הקודם אלא כשיראה שחבירו מבקש אהבתו יהיה לו במדרגת רחמים ואהבה יותר ויותר מקודם ויאמר הרי הוא לי כבעלי תשובה שאין צדיקים גמורים יכולים לעמוד אצלם ויקרבהו תכלית קורבה יותר ממה שמקרב אותם שהם צדיקים גמורים עמו שלא חטאו אצלו:

הח' - יכבוש עונותינו

הרי הקב"ה מתנהג עם ישראל במדה זו והיא סוד כבישת העון. כי הנה המצות היא כפורחת עלתה נצה ובוקע ועולה עד אין תכלית לכנוס לפניו ית' אמנם העונות אין להם כניסה שם ח"ו אלא כיבשם שלא יכנסו כדכתיב (תהלים ה, ה) "לא יגורך רע" - לא יגור במגורך רע א"כ אין העון נכנס פנימה. ומטעם זה "שכר מצוה בהאי עלמא ליכא" (קדושין לט, א) מפני שהם לפניו יתברך והאיך יתן לו ממה שלפניו שכר רוחני בעולם גשמי והרי כל העולם אינו כדאי למצוה אחת ולקורת רוח אשר לפניו. ומטעם זה לא יקח שוחד של מצות, המשל בזה אין הקב"ה אומר עשה ארבעים מצות ועשר עבירות נשאר שלשים מצות וילכו עשר בעשר ח"ו אלא אפילו צדיק גמור ועשה עבירה אחת דומה לפניו כאלו שרף את התורה עד שירצה חובו ואח"כ יקבל שכר כל מצותיו. וזה חסד גדול שעושה הקב"ה עם הצדיקים שאינו מנכה מפני שהמצות חשובות מאוד ומתעלות עד לפניו יתברך, והאיך ינכה מהן

Lois & Récits de ROCH HACHANA & YOM KIPPOUR

Comprendre le sens et appliquer les lois des "jours redoutables", du mois d'Eloul à Yom Kippour en passant par Roch Hachana. Pour mériter une bonne année !

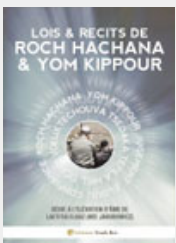
Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

בשביל העבירות כי שכר העבירה הוא מחלק הגיהנם - מהנבזה, והמצות שכרן מהנכבד זיו שכינה, האיך ינכה אלו בצד אלו אלא הקב"ה גובה חוב העבירות ומשכיר שכר כל המצות. והיינו יכבוש עונותינו שאין העונות מתגברים לפניו כמצות אלא כובש אותם שלא יתעלו ולא יכנסו עם היות שהוא משגיח על דרכי איש הטוב והרע עם כל זה הטוב אינו כובשו אלא פורח ועולה עד למאד ונכלל מצוה במצוה ונבנה ממנו בנין ולבוש נכבד ועונות אין להם סגולה זו אלא כובש אותם שלא יצליחו הצלחה זו ולא יכנסו פנימה.

אף מדה זו צריך האדם להתנהג בה שלא יכבוש טובת חבירו ויזכור רעתו שגמלהו אלא אדרבה יכבוש הרע וישכחה ויזניחה ולא יגור במגורו רע ותהיה הטובה סדורה תמוד לפניו ויזכור לו הטובה ויגביר לו על כל המעשים שעשה לו ולא ינכה בלבו ויאמר אם עשה לי טובה הרי עשה לי רעה וישכח הטובה לא יעשה כן אלא ברעה יתרצה כל דרך רצוי שיוכל והטובה אל יזניחה לעולם מבין עיניו ויעלים עינו מן הרעה כל מה שיוכל כדרך שהקב"ה כובש עונות כדפירשתי:

הט' - ותשליך במצולות ים כל חטאתם
זו מדה טובה להקב"ה שהרי ישראל חטאו מסרם ביד פרעה ושבבו בתשובה למה יעניש פרעה וכן סנחריב וכן המן ודומיהם אין הקב"ה מתנחם בלבד לומר שבו בתשובה א"כ לא יהיה להם עוד רעה א"כ יסתלק המן מעליהם או פרעה או סנחריב זה לא יספיק אלא ישוב עמל המן על ראשו וכן פרעה וכן סנחריב והטעם להנהגה זו היא בסוד (ויקרא טז, כב): "ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזרה" ופירושו שהשעיר נושא עונות ממש, וזה קשה מאוד וכי ישראל חטאו והשעיר נושא. אלא המדה היא כך האדם מתודה וכוונתו בידיו לקבל עליו טהרה כענין שאמר דוד (תהלים נא, ד): "הרב כבסני

Lois & Récits de ROCH HACHANA & YOM KIPPOUR

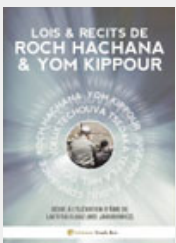
Comprendre le sens et appliquer les lois des "jours redoutables", du mois d'Eloul à Yom Kippour en passant par Roch Hachana. Pour mériter une bonne année !

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

מעוניי" וכן הוא אמרינו "מחוק ברחמיך הרבים" אינו מתפלל אלא שיהיו יסורים קלים שלא יהיה בהם בטול תורה. וזה שאומרים "אבל לא ע"י יסורים רעים" וכך הוא מכוין בהיותו אומר "ואתה צדיק על כל הבא עלי" ממש הוא מקבל יסורים בסבר פנים יפות להתכפר מפני שיש עונות שייסורים ממרקים או מיתה ממרקת. וכך היא המדה מיד שזה מתודה בתפלתו ופי' בזהוהר בפרשת פקודי (דף רסב, ב) שהוא חלק סמא"ל כעין השעיר, מהו חלקו שהקב"ה גוזר עליו יסורים ומיד מזדמן שם סמא"ל והולך וגובה חובו והרי נושא השעיר העונות שהקב"ה נותן לו רשות לגבות חובו וישראל מתטהרים והנה הכל יתגלגל על סמא"ל, והטעם שהקב"ה גזר על עולמו שכל מי שיעשה כן יתבטל, וזה טעם "ואת הבהמה תהרוגו" (ויקרא כ, טו) וכן האבן של מצות הנסקלין והסייף של מצות הנהרגין טעוין קבורה (סנהדרין מה:): לבטל מציאותם וכחם אחר שיגמור דינם.

והרי בזה ממש סוד הצלם של נבוכדנאצר נמסרו ישראל ביד מלך בבל רישא די דהבה נכנע ההוא רישא ונמסרו ביד פרס שהן חדוהי ודרועוהי די כסף וכן הודחו אלו מפני אלו ער שירדו ישראל לרגלוהי מנהון די פרזל ומנהון די חסף ומה יהיה תכלית הטוב בסוף הקב"ה מעמידם ועושה בהם דין כדכתיב (דברים לב, כג): "חצי אכלה במ" חצי כלים וישראל אינם כלים באדין דקו קחדא דהבא כספה ונחשא וכו' הנה בהתחלה כתיב (דניאל ב, לד): "ומחתא לצלמא על רגלוהי" אין מכל הצלם אלא רגליו שכבר נתבטל כחם ועברו ראש ודרועוהי ומעוהי ועם כל זה בסוף דקו קחדא עתיד הקב"ה להעמיד סמא"ל והרשעים עושי מעשיו ופעולותיו ויעשה בהם הדין. והיינו "ותשליך במצולות ים כל חטאתם", ירצה השליך כח הדין להפיל ע"י אלו שהם מצולות ים "והרשעים כים נגרש כי השקט לא יוכלו ויגרשו מימיו רפש וטיט" (ישעיה נז, כ) אלו הם העושים דין בישראל שישוב אחר כך כל גמולם בראשם,

Lois & Récits de ROCH HACHANA & YOM KIPPOUR

Comprendre le sens et appliquer les lois des "jours redoutables", du mois d'Eloul à Yom Kippour en passant par Roch Hachana. Pour mériter une bonne année !

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

והטעם מפני שאחר שישראל קבלו הדין הקב"ה מתנחם אפילו על מה שקדם ותובע עלבונם ולא די אלא "אני קצפתי מעט והמה עזרו לרעה" (זכריה א, טו).

גם במדה זו צריך להתנהג האדם עם חבירו, אפילו שיהיה רשע מדוכא ביסורין אל ישנאהו שאחר שנקלה הרי הוא כאחיק (מכות כג.) ויקרב המרודים והנענשים וירחם עליהם ואדרבה יצילם מיד אויב ואל יאמר עונו גרם לו אלא ירחמהו במדה זו כדפירשתי:

הי' - תתן אמת ליעקב

מדה זו היא, שיש בישראל מעלה, אותם הבינונים שאינם יודעים להתנהג לפנים משורת הדין והם נקראים יעקב מפני שאינם מתנהגים אלא עם הנהגות אמתיות גם הקב"ה יש לו מדת אמת שהוא על צד מציאות המשפט היושר, ואלו הם המתנהגים בעולם ביושר והקב"ה מתנהג עמהם באמת מרחם עליהם על צד היושר והמשפט.

גם כן האדם צריך להתנהג עם חברו על צד היושר והאמת בלי להטות משפט חבירו לרחם עליו באמת כמו שה' יתברך מרחם על הבריות הבינונים במדת אמת לתקן אותם:

הי"א - חסד לאברהם

הם המתנהגים בעולם לפנים משורת הדין כאברהם אבינו גם הקב"ה מתנהג עמהם לפנים משורת הדין, אינו מעמיד עמהם הדין על תוקפו אף לא כדרך היושר אלא נכנס עמהם לפנים מן היושר כמו שהם מתנהגים, והיינו חסד לאברהם הקב"ה מתנהג במדת חסד עם אותם שהם כמו אברהם בהתנהגות.

גם האדם עם היות שעם כל אדם יהיה מתנהג בצדק וביושר

Lois & Récits de ROCH HACHANA & YOM KIPPOUR

Comprendre le sens et appliquer les lois des "jours redoutables", du mois d'Eloul à Yom Kippour en passant par Roch Hachana. Pour mériter une bonne année !

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

ובמשפט, עם הטובים והחסידיים תהיה הנהגתו לפנים משורת הדין. ואם לשאר האדם היה סבלן קצת לאלו יותר ויותר, וירחם עליהם ליכנס עמהם לפנים משורת הדין שהוא מתנהג בה עם שאר האדם וצריך שיהיו אלו חשובים לפניו מאד מאד וחביבים לו והם יהיו מאנשי חברתו:

הי"ב - אשר נשבעת לאבותינו יש בני אדם שאינם הגונים והקב"ה מרחם על כולם ופירשו בגמרא (ברכות ז.) "וחנותי את אשר אחון" (שמות לג, יט) אמר הקב"ה אוצר זה לאותם שאינם הגונים יש אוצר חנונים שהקב"ה חונן ונותן להם מתנת חנם לפי שאמר הקב"ה הרי יש להם זכות אבות, אני נשבעתי לאבות אם כן עם היות שאינם הגונים יזכו בשביל שהם מזרע האבות שנשבעתי להם לפיכך אנהילם ואנהיגם עד שיתוקנו.

וכך יהיה האדם אף אם יפגע ברשעים אל יתאכזר כנגדם או יחרפם וכיוצא אלא ירחם עליהם ויאמר סוף סוף הם בני אברהם יצחק ויעקב אם הם אינם כשרים אבותיהם כשרים והגונים והמבזה הבנים מבזה האבות אין רצוני שיתבזו אבותיהם על ידי ומכסה עלבונם ומתקנם כפי כחו.

הי"ג - מימי קדם הרי מדה שיש להקב"ה עם ישראל כשתמה זכות וכיוצא מה יעשה והרי הם מצד עצמם אינם הגונים כתיב (ירמיה ב, ב): "זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולותייך" ממש זוכר הקב"ה ימי קדמונים, אהבה שהיה מקודם ומרחם עד ישראל ובזה יזכיר להם כל המצות שעשו מיום שנולדו וכל מדות טובות שהקב"ה מנהיג בהם עולמות ומכולם עושה סגולה לרחם בשבילם, והרי זו המדה כוללת כל המדות כולם כדפירשו באדרא (זהר נשא קלד:).

Lois & Récits de ROCH HACHANA & YOM KIPPOUR

Comprendre le sens et appliquer les lois des "jours redoutables", du mois d'Eloul à Yom Kippour en passant par Roch Hachana. Pour mériter une bonne année !

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

כך האדם יתקן הנהגתו עם בני אדם שאפילו שלא ימצא מענה מאלו הנזכרות יאמר כבר היו שעה קודם שלא חטאו והרי אותה שעה או בימים קדמונים היו כשרים ויזכור להם הטובה שעשו בקטנותם ויזכור להם אהבת גמולי מחלב עתיקי משדים ובזה לא ימצא אדם שאינו ראוי להטיבו ולהתפלל על שלומו ונרחם עליו.

עד כאן הגיע י"ג מדות שבהן יהיה האדם דומה אל קונו שהן מדות של רחמים עליונות וסגולתן כמו שיהיה האדם מתנהג למטה כך יזכה לפתוח לו מדה עליונה מלמעלה ממש כפי מה שיתנהג כך משפיע מלמעלה וגורם שאותה המדה תאיר בעולם. ולכך אל ילוזו מעיני השכל י"ג מדות אלו והפסוק לא יסוף מפיו כדי שיהיה לו למזכרת כאשר יבא לו מעשה שיצטרך להשתמש במדה אחת מהן יזכור ויאמר הרי דבר זה תלוי במדה פלונית איני רוצה לזוז ממנה שלא תתעלם ותסתלק המדה ההיא מן העולם:

Lois & Récits de ROCH HACHANA & YOM KIPPOUR

Comprendre le sens et appliquer les lois des "jours redoutables", du mois d'Eloul à Yom Kippour en passant par Roch Hachana. Pour mériter une bonne année !

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions